

LACTÀNCIA I MEDICAMENTS: UNA COMPATIBILITAT SEMPRE POSSIBLE.

Els beneficis de la lactància materna pel lactant i la mare, la seva família, el sistema sanitari i la societat en general, estan molt ben documentats en múltiples publicacions. **Suprimir l'alletament sense un motiu important suposa un risc innecessari per la salut.**

Més del 90% de les dones prenen medicaments o productes de fitoteràpia durant el període de la lactància, i és freqüent que deixin de donar el pit per aquest motiu, sense que hi hagi un perill real (excepte en un petitíssim percentatge de productes).

De la mateixa manera, tant sols mitja dotzena de malalties maternes contraindiquen o fan pràcticament impossible l'alletament matern.

Cal saber que **quasi tot el que es prescriu és compatible amb la lactància**, i, que per la mare i el lactant, l'alletament és més important que la necessitat de prendre molts medicaments o remeis que són evitables o substituïbles. Els professionals sanitaris, amb uns coneixements bàsics de Farmacologia i de Pediatria i l'ús de bones guies, podem assessorar adequadament a les mares lactants per compatibilitzar el tractament amb l'alletament.

El **paracetamol** i l'**ibuprofè** no causen cap problema en la lactància, són totalment compatibles.

Si és necessari un **antibiòtic**, quasi tots els habituals com per exemple les Penicilines, Betalactàmics, Cefalosporines, Norfloxaci, Cirpofloxaci, Azitromicina o Claritromicina són compatibles amb la lactància.

La majoria de les **hormones**, inclosos els corticoides, la insulina i la tiroxina, són compatibles amb l'alletament. Si s'han d'usar anticonceptius, és millor evitar els estrògens i fer servir els mecànics (preservatiu, DIU), els comprimits de progestàgens o el mètode MELA.

Igualment quasi la totalitat dels medicaments **antitiroïdals**, **antiepilèptics**, **antireumàtics**, fàrmacs per la **malaltia inflammatòria intestinal** i varis **immunosupressors** a dosis habituals, són adequats durant la lactància.

Tots els **procediments odontològics**, inclosos l'anestèsia local, el blanqueig de dents i la prescripció d'antibiòtics i antiinflamatoris també són compatibles amb l'alletament.

La lactància és compatible amb les **ecografies**, **mamografies**, **radiografies**, **TACs** i **Ressonàncies Magnètiques Nuclears (RNM)** encara que siguin amb contrast. Molts d'aquests contrastos són iodats, però el iode està fixat a la molècula i no s'allibera per tant es comporta com un material inert.

En les mamografies, en alguns casos pot ser difícil la seva interpretació, per tant és convenient donar de mamar abans de la prova per disminuir les molèsties de l'exploració i facilitar la seva interpretació.

En les **gammagrafies** (ús d'isòtops radioactius) cal consultar el temps d'espera per tornar a alletar després de la prova. Es recomana extreure's llet amb antelació per tenir una reserva pels dies posteriors.

Una pàgina web, de fàcil maneig, en castellà i anglès, www.e-lactancia.org ens ajuda a prendre decisions encertades sobre la compatibilitat en més de 25000 termes amb la lactància materna. Si igualment queden dubtes es pot fer la consulta a través del correu elactancia.org@gmail.com.

Per qualsevol altra consulta sobre lactància, pot utilitzar el fòrum de professionals del Comitè de Lactància Materna de l'AEP. <http://www.aeped.es/comite-lactancia-materna/foros-comite-lactancia-materna>

Enhorabona per intentar mantenir la lactància materna!

FÀRMACS CONTRAINDICATS EN LA LACTÀNCIA	
Anticoagulants	Fenindiona
Cardiovasculars	Amiodarona (pel iode*) Derivats de l'ergot (inhibeixen la prolactina): Ergotamina
Ginecològics	Derivats de l'ergot: Bromocriptina, Cabergolina y Lisurida
Antineoplàsics	
Psicofàrmacs	Amfetamines
Iodurs, inclús tòpics*	
Drogues d'abús social	Amfetamina, Cocaïna, Fenciclidina, Heroïna, LSD, Marihuana Alcohol **
<p>* El iode és perjudicial en excés i aquests medicaments el contenen en grans quantitats. El suplement que s'ha de prendre durant l'embaràs i la lactància és de 200 micrograms de iodur potàssic i consumir peix i sal iodada.</p> <p>** El consum ocasional i moderat d'alcohol no està contraindicat durant la lactància. Consulti la informació sobre el temps d'espera per alletar després de consumir alcohol a http://www.e-lactancia.org/breastfeeding/ethanol/product/</p>	

FÀRMACS A ADMINISTRAR AMB PRECAUCIÓ DURANT LA LACTÀNCIA	
Antibiòtics y antiinfecciosos	Amantadina (RL), Cloranfenicol (H) Quinolones (O), Clindamicina (G), Lindà (H)
Antiepilèptics	Fenobarbital, Primidona (S)
Antihistamínics	Evitar els de 1ª generació (S, RL)
Antiinflamatoris	Sals d'or (O)
Cardiovasculars	Reserpina (S)
Betabloquejants (CV)	(escollir Labetalol, Oxprenolol, Propranolol o Metoprolol)
Vasodilat. antiadrenèrgics (CV)	(escollir Metildopa o Hidralazina)
Descongestius nasals (CV, I)	
Diürètics	Tiazides (RL)
Drogues socials	Alcohol (S), Cafeína (I), Tabac (I)
Endocrinològics	Alguns antidiabètics orals Estrògens (RL)
Gastrointestinals	Laxants "actius" (G)
Immunosupressors (H)	(escollir Ciclosporina o Azatioprina)
Psicofàrmacs	
Antipsicòtics	Fenotiazines (Clorpromacina) (S) Liti (CV, S): requereix control clínic i analític del lactant.
Benzodiazepines (S)	(escollir Lorazepam com ansiolític)
Antidepressius	Doxepina (S, CV), Nefazodona (S, CV) (escollir Sertralina, Paroxetina o Fluoxetina)
-	<i>Ma</i>
-	<i>Co</i>
<i>Precaució en mares amb insuficiència renal, en prematurs i període neonatal.</i>	
<i>Evitar medicaments prohibits en nens amb dèficit de glucosa-6-fosfat-DH.</i>	
<i>Possibles efectes a observar: CV Cardiovasculars, G Gastrointestinals, H Hematològics, I Irritabilitat-Insomni, O Altres, RL Reducció làctea, S Sedació</i>	

TEMPS D'ESPERA PER ALLETAR DESPRÉS D'EXPLORACIONS AMB RADIOFÀRMACS	
COURE-64	5 dies
FLUDESIOXYGLUCOSA 18F, Fluor 18 (Fluotracer, Fluorscan)	0 - 4 hores
GALIO-67 CITRATO	
- 7 Mbq (0,2 mCi)	1 setmana
- 50 Mbq (1,3 mCi)	2 setmanes
- 150 Mbq (4,0 mCi)	4 setmanes
INDI-111, IN-111M, Satumomab Pendetid (OncoScint CR 103)	24 hores
- Amb dosis de 20 Mbq (0,5mCi)	1 setmana
SODI-RADIOACTIU	16 dies
TALI-201	2 setmanes
TECNECI TC-99M	Depèn del compost i dosis. Veure www.e-lactancia.org
XENO -133, XENO -127	Pocs minuts
IODE 123, 125 y 131	Depèn del compost i dosis. Veure www.e-lactancia.org
<i>Intentar usar el radionucli de mida mitja més curta. Assessorar-se amb el radiòleg.</i>	
<i>Emmagatzemar llet extreta amb anterioritat per poder donar-la durant els dies posteriors a l'exploració.</i>	
<i>Durant els dies posteriors que no sigui possible alletar, extreure's llet i llençar-la.</i>	
<i>El Iode-131 i l'Estronci-89M usats com a tractament, obliguen a suspendre la lactància.</i>	

MALALTIES QUE CONTRAINDIQUEN LA LACTÀNCIA

DE LA MARE:

SIDA / VIH: Les últimes dades ens indiquen quines serien les condicions adequades perquè les mares afectades de VIH puguin alletar amb seguretat. http://www.who.int/maternal_child_adolescent/documents/hiv-infant-feeding-2016/en/

Tuberculosis (TBC) activa: separació mare-lactant fins a 2 setmanes després d'iniciar tractament a la mare. Profilàxis al lactant. Aquest pot pendre llet extreta de la mare si no hi ha mastitis TBC.

Virus linfotròpic humà T-I y T-II.

Herpes simple amb lesions a les mames (pot mamar del pit sense lesions)

Psicosis greus (a valorar amb el psiquiatra)

Drogadicció

Neoplasies en tractament quimioteràpic (a valorar en cada cas)

Síndrome Sheehan

DEL NEN:

Galactosèmia (dèficit de galactosa 1-fosat uridiltransferasa)

Intolerància congènita a la lactosa

Responsable de l'edició: APILAM (Asociación para la Promoción e Investigación científica y cultural de la Lactancia Materna), www.e-lactancia.org